

Makine Montaj Sigortaları

Ülkemizde Makine-Montaj, dünya uygulamasında ise "engineering" diye tanımlanan mühendislik sigortalarını;

- Makine Kırılması Sigortası
- Montaj Sigortası
- İnşaat Sigortası
- Elektronik Cihaz Sigortası

olarak dört ana bölümde toplamak mümkündür. Bu sigortaların en büyük özelliği, tüm dünya ülkelerinde uygulamasının aynı olmasıdır.

Mühendislik sigortalarının özellikleri, teminat kapsamı ve uygulama şekilleri aşağıdaki gibidir:

Makine Kırılması Sigortası

İmal edilmiş ya da montajı yapılmış deneme dönemi tamamlanmış olan makine ve tesisatın, buhar ve gaz motorlarının, pompaların, hava kompresörlerinin çalışması sırasında hasara uğraması ya da buldukları yerde dururken, temizlenirken, revizyonları yapılırken ve yerleri değiştirilirken beklenmedik bir etkiyle zarar görmeleri bu sigortayla güvence altına alınır. Ek prim karşılığında, grev, lokavt, kargaşalık, halk hareketleri, terör ve sabotaj, ekspres nakliye, fazla mesai, tatil ücretleri ve zamları, makinelerin temel ve kaideleri, hareketli makineler (özellikle iş makineleri) için geniş kasko ek teminatı (çarpma, çarpışma, devrilme, toprak kayması, yangın, yıldırım, deprem, sel vb. teminata dahil edilebilir) da alınabilir. Makine kırılması sigortasının hedefi, makinenin içten gelen ve kendinden kaynaklanan hasarlara karşı makineyi sigortalamaktır. Sigorta Konusu

Elektrikli teçhizat, tanklar, tazyikli kaplar, hava drumları, pompalar, blowerlar, vantilatörler, kompresörler, konveyörler, kreyinler, açık saha maden üniteleri, taş toprak çimento sanayi, bina sanayi, kimya ve tıbbi malzeme sanayi, metal işleri endüstrisi, gıda işleri sanayi, deri endüstrisi, su tesisleri, kuvvet santralleri.

Dikkat edilmesi gereken hususlar

Teminatların yurtdışında geçerli olup olmadığı sorulmalıdır.

Montaj Sigortası

İnşaatı tamamlanmış fabrika, sanayi gibi yapıların, mekanik veya elektrikli parça veya tesisin yerleştirilmesi veya monte edilmesi işlemleri sırasında meydana gelebilecek kayıp ve hasarları tazmin edecek sigortadır. Sigorta bedeli sözleşme bedelidir ve montajı yapılacak üniteler, nakliye navlun, sigorta masrafları, varsa gümrük vergileri, resim ve harçlar, işçilik montaj ve işletmeye alma giderlerinden oluşur.

Eğer yapılacak proje, inşaat ve montaj işlerinin ikisini de kapsıyorsa bu yaygın olarak "İnşaat-Montaj Sigortası" terimiyle ifade edilir.

İnşaat Sigortası

Yapım halindeki yol, baraj, köprü, hastane, konut vb. gibi inşaat faaliyetleri esnasındaki her türlü mal-mülkün kaybını veya hasarını tazmine eden sigorta anlaşmasıdır. "İnşaat", yapılmakta olan bir projenin bütünü olabileceği gibi, hali hazırda var olan bir mülke eklenecek bazı bölümlerle sınırlı da olabilir.

Ancak inşaat sahasındaki değerlerin uğrayacağı zararların önceden bilinmeyen, ani bir sebeple meydana gelmesi ve bu sebebin de istisna edilmeyen hallerden olması gereklidir.

Sigorta bedelini, inşaat konusu malzeme ve işlerin (varsa gümrük, vergi, resim ve harçlar ile nakliye ve işçilik masrafları dahil) değeri ile ayrıca teminat verilmişse inşaatın yapılması için kullanılan makine, alet ve teçhizat ile geçici inşaat barakaları ve yardımcı yapıların cari piyasa değeri oluşturur. Teminat süresi, inşaat malzemelerinin inşaat alanına indiği andan itibaren başlar ve inşa edilen yapının işverene teslimatı ile sona erer. İstenirse ek prim karşılığında, enkaz kaldırma, 3. şahıs mali mesuliyet, hasar sonucu seri nakliye, bakım devresi, grev, lokavt, terör, deprem risklerine karşı da teminat alınabilir.

Dikkat edilmesi gereken hususlar

· İnşaat sigortalanan yapı elemanlarının sayısal ve/veya boyutları itibarıyla metre, metrekare veya metreküp gibi tanımlamaları poliçede bulunmalıdır.

· Yapısal elemanların, inşaat sözleşmesinde, plan ve projede öngörülen nicelik ve nitelik ölçüleri içinde bildirilip bildirilmediği kontrol edilmelidir.

· Alınan teminatlar, özellikle, inşaatın bitim veya geçici kabulünden sonra başlayan bakım devresi teminatının alınıp alınmadığı kontrol edilmelidir.

· İnşaat All Risks sigortalarında sigorta bedelinin %20'sini geçmeyen değer artışları sigortalı sayılır. Değer artışlarının bu oranı geçmesi halinde sigorta şirketine bildirilmesi gerekir.

Elektronik Cihaz Sigortası

Elektronik makine, tesisat ve bilgi işlem sistemlerini normal çalışır halde iken veya buldukları yerde temizleme, yer değiştirme, bakım halindeyken, ani ve beklenmedik bir nedene bağlı olarak meydana gelen maddi hasarlara ve depreme karşı teminat veren sigortadır. Bunu yanı sıra, kullanıcıların ihmali, hatası veya kusuru, hırsızlık veya teşebbüsü, hatalı dizayn, elektrik akımı, yangın nedeniyle söndürme, yıkma, kurtarma gibi bir çok eylem ve nedene bağlı hasarlar da teminata dahil edilebilmektedir.

Sigorta Konusu

EDP ve ofis cihazları, haberleşme ve radyo cihazları, tıbbi cihazlar, grafik endüstrisi cihazları, yayıncılık ve TV cihazları, alarm, test ölçüm ve otomasyon cihazları, havalandırma birimleri, neon ışıkları, reklam ve görüntü panelleri, aydınlatma sistemleri, bahis makineleri.

Dikkat edilmesi gereken hususlar

Sigortalı makinelerin hasarlanması halinde, hasarlar giderilmeden önce makine kullanılmamalıdır.